

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **S. K.**, bývajúcej v T., zastúpenej JUDr. Vladimírom Záborským, advokátom v Martine, E. B. Lukáča 2, proti žalovanému **MUDr. J. K.**, bývajúcemu v M., zastúpenému JUDr. Ervínom Erdélyim, advokátom v Nových Zámkoch, P. Blahu 7/A, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10 C 228/2002, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. apríla 2013, sp. zn. 8 Co 389/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom z 24. mája 2012, č. k. 10 C 228/2002–500 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 10 549,72 € do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku a vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (151 ods. 3 O.s.p.). Z vykonaného dokazovania mal nepochybne za preukázané, že v dôsledku chirurgického zákroku vykonaného žalovaným dňa 9. mája 2000 došlo u žalobkyne k uvedenému zdravotnému poškodeniu, teda k škode na zdraví, pričom jeho zodpovednosť za škodu posudzoval podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalovaný poskytol zdravotnú starostlivosť žalobkyni vo svojom neštátnom zdravotníckom zariadení (na základe povolenia Krajským úradom v Žiline), ako plnenie zo záväzkovo právneho vzťahu medzi lekárom a pacientom (na základe zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti). V dôsledku porušenia povinností v zmysle citovaných ustanovení žalovaným došlo u žalobkyne k lézii nervus accesirius vľavo a následne k ďalším neželaným zdravotným následkom a komplikáciám. Pri operácii vykonanej žalovaným totiž došlo nielen k odstráneniu časti tkaniva z tela žalobkyne (lymfatické uzliny), ale aj k preťatiu

nervu, ktorý mal ostať nepoškodený a funkčný. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by počas operácie žalobkyne došlo k nejakým nepredvídateľným skutočnostiam, situáciám v operačnej rane, pri ktorých by nemohol zabrániť poškodeniu predmetného nervu ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho spravodlivo požadovať, teda nepreukázal, že poškodenie nervu - jeho úplné preťatie žalobkyne nezavinil. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že žalovaný zodpovedá za škodu vzniknutú žalobkyni na zdraví (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a je povinný nahradiť jej škodu, ktorá jej na zdraví vznikla. Pri určení výšky škody súd vychádzal zo znaleckého posudku znalca MUDr. Imricha Lukáča, ktorý ohodnotil bolestné žalobkyne na 195 bodov, sťaženie spoločenského uplatnenia na 53,3 bodov a ich zvýšenie na 20 násobok (bodového ohodnotenia), ktoré považoval súd za spravodlivé. Žalobkyňa sa totiž podrobila jednoduchému chirurgickému zákroku, ktorého následok bol pre jej ďalší život závažný. V dôsledku preťatia nervu sa musela podrobiť ďalšej operácii, šesť týždňov mala obmedzenú hybnosť krku a ľavej hornej končatiny, v dôsledku desaultovho obväzu a goliera, ktorý nosila ešte aj v časoch prvých pojednávaní vo veci samej. Doteraz u nej pretrvávajú bolesti, potvrdené znalcom. Je nepochybné, že vzhľadom na liečbu, ktorú žalobkyňa absolvovala v súvislosti s nápravou svojho zdravotného poškodenia, trpela mnohými fyzickými útrapami, spojenými s rehabilitáciami a aj strastami z obmedzenia pohybu, ktorému bola vystavená po neurochirurgickej operácii, ktorej sa podrobila. Žalobkyňa v čase operácie bola mladou 33 – ročnou ženou, ktorá žila veľmi aktívnym spoločenským a športovým životom, ktorý sa (po predmetnom zákroku) radikálne zmenil, má problémy s dvíhaním ľavej hornej končatiny a pre pretrvávajúce bolesti sa sústavne podrobuje liečbe. Podľa názoru súdu k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo protiprávnym konaním žalovaného a výška odškodnenia zodpovedá závažnosti vzniknutej škody. Okrem náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia pri stanovenom bodovom ohodnotení a jeho zvýšení na 20 - násobok súd priznal žalobkyni aj náhradu škody spočívajúcu v strate na zárobku (žalobkyňa bola v čase od 24. júla 2000 do 31. októbra 2000 a následne od 15. novembra 2000 do 12. decembra 2000 práceneschopná, pričom od 7. augusta 2000 do 11. augusta 2000 bola v ústavnom ošetrovaní na neurochirurgickom oddelení MFN v Martine), spolu v sume 10 549,72 €, ktorá zodpovedá jej pôvodne uplatňovanej sume 317 821,- Sk (žalobu nezmenila ani po zvýšení počtu bodov celkového odškodnenia).

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. apríla 2013, sp. zn. 8 Co 389/2012 rozsudok okresného súdu ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.) potvrdil a vyslovil, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4

O.s.p.). V plnom rozsahu sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu a jeho odôvodnením, na ktoré v podrobnostiach poukázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na doplnenie v súvislosti s odvolacími dôvodmi považoval za potrebné uviesť, že prvostupňový súd zrozumiteľne uviedol dôvody, prečo žalobe vyhovel (vykonaným dokazovaním mal nepochybne preukázané, že v dôsledku chirurgického zákroku vykonaného žalovaným 9. mája 2000 - odstraňovaním lymfatickej uzliny na krku – došlo u žalobkyne k zdravotnému poškodeniu - ku škode na zdraví - a zodpovednosť žalovaného posudzoval podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). Po doplnení dokazovania (v intenciách predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu) bolo preukázané, že zdravotné problémy žalobkyne nadväzujú na operáciu vykonanú žalovaným a odvíjajú sa od toho, že pri nej bola porušená inervácia svalu, ktorý zabezpečuje hybnosť ramena, čím sa zmenila poloha kĺbu, poloha kostí v kĺbe, rameno opadlo, nastúpila určitá svalová slabosť, došlo k obmedzeniu končatiny a toto spustilo procesy u žalobkyne prebehnuté. Poukázal na závery znaleckého posudku znalca MUDr. Imricha Lukáča, CSc. Považoval za správny aj postup prvostupňového súdu pri určení výšky škody priznanej žalobkyne. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a dôvody ním uvedené považoval za plne akceptovateľné a zlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Konštatoval, že samotná skutočnosť, že žalovaný sa s právnymi závermi súdu prvého stupňa nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o neobjektívnosti rozhodovania a odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Za nedôvodnú vyhodnotil námietku žalovaného, že súd neprihliadol na výpoveď svedka MUDr. J., keď zo žiadnych ustanovení O.s.p. nevyplýva povinnosť prvostupňového súdu vykonať všetky navrhované dôkazy a vykonané dokazovanie poskytlo dostatočný podklad pre rozhodnutie okresného súdu.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). To tým, že si nevšimol závažnú skutočnosť, že samosudkyňa okresného súdu priebeh všetkých pojednávaní nahrávala na diktafón, ktorý technicky sama ovládala a v tomto prípade nemal možnosť sa k nahratým svedeckým skutočnostiam vyjadriť, nemal možnosť prípadné pochybenia v diktovaní opraviť. Vydanie opisu zápisnice samosudkyňa uskutočnila až po mesiacoch a tak sa stalo, že súčasťou zápisnice z pojednávania nebola dôležitá výpoveď svedka MUDr. J.. Ani výsluchy ostatných svedkov a účastníkov neboli priebežne a bez prerušovania nahrávané, pretože samosudkyňa nahrávacie zariadenie si vypínala a zapínala tak, že účastníci konania nemali

možnosť sa presvedčiť, čo sa vlastne nahráva. Namietal tiež neprihliadnutie na výpoveď svedka MUDr. J. a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) za splnenia podmienky vyplývajúcej z § 241 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p.

Dovoláním žalovaného nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastníka namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len

na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalovaný nenamietal a ich existenciu po preskúmaní spisu nezistil ani dovolací súd.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytýkaných nedostatkoch, dovolací súd sa osobitne zameril na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím odvolacieho súdu bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou zaťažené, t. j., že nastali skutočnosti v dôsledku ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe – rozhodnutí odvolacieho súdu.

Dovolaateľ vadu tejto povahy videl (jednak) v tom, že súd prvého stupňa – samosudkyňa – priebeh všetkých pojednávanií nahrávala na diktafón (čo odvolací súd nechal bez povšimnutia), ktorý sama technicky ovládala a následný prepis zápisníc neobsahuje v dovolaní uvedené skutočnosti.

Povinnosť súdu o ním vykonaných úkonoch spísať zápisnicu, upravuje ustanovenie § 40 O.s.p., ktoré rámcovo určuje aj jej obsahové náležitosti. Podrobnejšia právna úprava spisovania zápisnice je obsiahnutá v ustanoveniach vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre súdy (ďalej len „vyhláška“).

Súdom vyhotovená zápisnica je verejnou listinou, súčasťou obsahu spisu a musí obsahovať náležitosti vymedzené v § 52 až 57 vyhlášky, ktoré sa odlišujú podľa toho, o akú zápisnicu ide.

Ustanovenie § 52 ods. 3 vyhlášky predpokladá možnosť, že priebeh súdneho pojednávania sa vyhotovuje aj použitím diktafónu (okrem postupu podľa § 56, rýchlopisného záznamu alebo pomocou výpočtovej techniky), pričom upravuje spôsob jej prepisu a vymedzuje skutočnosti, ktoré predseda senátu do mikrofónu nadiktuje.

Teda ak v danej veci okresný súd priebeh súdnych pojednávanií vyhotovoval použitím diktafónu a prepis zápisníc o pojednávanií tvorí obsah spisu, neodňal tým žalovanému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Zápisnica o pojednávanií, ktorá obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 40 O.s.p.), ktorú skutočnosť žalovaný ani nenamietal, je (ako bolo uvedené) verejnou listinou podľa § 134 O.s.p. To znamená, že účastník, ktorý tvrdí opak oproti údajom uvedeným v zápisnici, je povinný svoje tvrdenia preukázať, dôkazné bremeno spočíva na ňom (pozri IV. ÚS 682/2000).

Napokon účastník konania má možnosť navrhnúť doplnenie zápisnice, prípadne namietat jej znenie (§ 40 ods. 3 O.s.p.) a z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaný takéto námietky vzniesol. Dovolací súd preto môže vychádzať len z obsahu spisu a konštatovať, že žalovaný svoje tvrdenia, týkajúce sa obsahu zápisníc (a ich prepisu), nepreukázal.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalovaný namietal, že sudy neprihliadli na výpoveď svedka MUDr. J., vykonané dôkazy hodnotili jednostranne a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Treba však uviesť, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie súdu, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovanie vykonané, je vždy vecou súdu (pozri § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcich k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s námietkami týkajúcimi sa nesprávneho (podľa žalovaného jednostranného) vyhodnotenia dokazovania dovolací súd uvádza, že podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (pre úplnosť treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – pozri § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Aj nesprávnosť skutkových zistení by mohla prípadne zakladať (len) tzv. inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (nie nedostatok, ktorý by v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol považovaný za dôvod, ktorý zakladá procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože ním nie je znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania). Vadu tejto povahy možno namietat len v procesne prípustnom dovolaní (čo nebol daný prípad).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis

alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie vecí je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov teda nie je ani procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením vecí súd účastníkom konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Preto dovolací súd (s ohľadom na zdôrazňovanú právnu úpravu dovolacieho konania) nemohol preskúmať rozhodnutia súdov nižších stupňov vo vzťahu k námietkam navrhovateľov z hľadiska správnosti ich právnych záverov.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobkyni, ktorá mala v dovolacom konaní úspech, náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. mája 2014

JUDr. Oľga T r n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková